

Titulació	Tipus	Curs
Física d'Altes Energies, Astrofísica i Cosmologia / High Energy Physics, Astrophysics and Cosmology	OT	0

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Miguel Pineda Ruiz

Correu electrònic: antoniomiguel.pineda@uab.cat

Equip docent

Antonio Miguel Pineda Ruiz

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomana haver atès amb aprofitament l'assignatura d'Introducció a la Física del Cosmos, i tenir coneixements de teoria clàssica de camps i relativitat especial.

Objectius

L'objectiu principal d'aquest curs és aprendre els conceptes bàsics i les tècniques necessàries per a poder entendre la teoria quàntica de camps. Es posarà especial èmfasi en la física de les partícules elementals, i, en particular, en l'electrodinàmica quàntica.

Competències

- Aplicar els principis fonamentals a àrees particulars com la física de partícules, l'astrofísica d'estrelles, planetes i galàxies, la cosmologia o la física més enllà del Model Estàndard.
- Formular i abordar problemes físics, tant si són oberts com si estan més ben definits, identificant els principis més rellevants i utilitzant aproximacions, si escau, per arribar a una solució que s'ha de presentar explicitant les suposicions i les aproximacions.
- Posseir i comprendre coneixements que aporten una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en contextos de recerca.
- Raonar críticament, tenir capacitat analítica, usar correctament el llenguatge tècnic i elaborar arguments lògics.

- Utilitzar les matemàtiques per descriure el món físic, seleccionar les equacions apropiades, construir models adequats, interpretar resultats matemàtics i comparar críticament amb experimentació i observació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el concepte de renormalització i aplicar-lo a processos electromagnètics.
2. Aplicar el llenguatge dels diagrames de Feynman a la teoria quàntica de camps.
3. Aplicar la teoria quàntica de camps a processos electromagnètics.
4. Calcular seccions eficaces de processos electromagnètics.
5. Comprendre les bases de la teoria quàntica de camps.

Continguts

1. Introducció

- (a) Espai de Fock. Estats asimptòtics
- (b) Grup de Poincare i grup de Lorentz
- (c) Àlgebra de Lie associada.
- (d) Representació irreductible d'una partícula. Mètode de Wigner. Grup petit. quiralitat, helicidad. Cas massiu i sense massa
- (e) Unitats naturals

2. Interacció

- (a) Secció eficaç i matriu S
- (b) Desintegració i matriu S
- (c) Imatge d'interacció i matriu S
- (d) Motivació per camps causals (lliures)
- (e) Simetria de Poincare i matriu S
- (d) Teorema de Wick

3. Camps per partícules amb espín

- (a) $SL(2, \mathbb{C})$ i representacions irreductibles no unitàries de el grup Lorentz
- (b) Camp de Dirac: construcció. Propagador, simetries, espí: helicidad i quiralitat. Teorema de espí-estadística
- (c) Camp per a una partícula massiva d'espí 1: camp de Proca
- (d) Camp per a una partícula d'espí 1 sense massa: camp electromagnètic

4. Electrodinàmica quàntica (QED)

- (a) Quantització de QED

(b) Matriu S a $O(e^2)$.

- Processos elementals de QED a nivell d'arbre: dispersió de Compton, $e + e^- \rightarrow i + e^-$, $e + e^- \rightarrow \mu + \mu^-$, ...
- Diagrames de Feynman i tècniques computacionals: traces, espí, ...

(c) Sobre la invariància de gauge. Exemples d'identitat de Ward

(d) Regles generalitzades de Feynman

(e) Límit no relativista de QED

(l) Bremsstrahlung suau (*)

5. Més enllà del nivell arbre. Introducció

(a) Infinitos i regularització dimensional

(b) Polarització al buit

(c) Renormalització de la càrrega elèctrica

(d) Teorema òptic

(i) Relacions de dispersió

(f) Estats lligats a la teoria de camp quàntic: àtoms hidrogenoids (*)

(g) Renormalització de QED (*)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Teoria i problemes	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Estudi, exercicis	84	3,36	1, 2, 3, 4, 5

Hi haurà classes magistrals on s'explicarà la teoria amb detall.

Hi haurà classes magistrals on es discutirà una selecció de la llista d'exercicis.

L'estudiant ha d'estudiar pel seu compte la teoria explicada a classe per aprofundir i assentar els continguts. A més l'estudiant ha de fer a casa la llista d'exercicis amb anterioritat a les classes de problemes.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entrega d'exercicis	30%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5
Examen	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5
Participació en classe i presentacions orals	20%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5

Examen: 50%

Lliurament d'exercicis: 30%

Participació a classe i presentació oral d'alguns exercicis: 20%

Examen de recuperació: 50%. Condició necessària: tenir una nota igual o superior a 3.5 a la nota final anterior.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

- A. Cornellà and J.I. Latorre, Teoria clàssica de camps
- D. Lurie, Particles and Fields
- S. Weinberg, The Quantum Theory of Fields
- L.H. Ryder, Quantum Field Theory
- F.J. Yndurain, Elements of grup theory. <https://arxiv.org/pdf/0710.0468>
- C. Itzykson and J. Zuber, Quantum Field Theory
- B. Hatfield, Quantum Field Theory of Point Particles and Strings
- S. Pokorsky, Gauge Field Theories
- M. Peskin and D. Schroeder, An introduction to Quantum Field Theory
- J.F. Donoghue, E. Golowich, B.R. Holstein, Dynamics of the Standard Model

Programari

Programes de càlcul general com Mathematica

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
-----	------	--------	----------	------

